Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXXII., št. 91 a — Ljubljana, petek 21. aprila 1939 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. // Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Bonnet o Rooseveltu:

Vsi lahko pristanejo na ameriški načrt

Zakaj Francija z navdušenjem sprejema poslanico in predloge predsednika Zedinjenih držav — Pot do nove dobe mirnega razvoja človeštva

Pariz, 21. aprila br. Na včerajšnjem banketu ameriškega kluba, ki je bil prirejen francoskemu zunanjemu ministru Bonnetu in ki sta se ga udeležila tudi ameriški poslanik Bullit ter angleški poslanik Phipps, je imel zunanji minister Bonnet govor, v katerem je obeležil pomen in francosko stališče do Rooseveltove poslanice Hitlerju in Mussoliniju. Že lani smo vedeli, je Bonnet dejal, koliko si Roosevelt prizadeva, da bi obvaroval milijone in milijone ljudi pred vojno katastrofo. Roosevelt ve, da se ne morejo urediti naenkrat vsi spori, trdno pa hoče, da se pri reševanju vseh spornih vprašanj enkrat za vselej opustijo metode sile. Roosevelt je v svoji poslanici podčrtal potrebo po dobri volji in pokazal je tudi metode, po katerih bi bilo mogoče ohraniti mir. Roosevelt pozna strašne posledice, ki bi jih imela katerakoli vojna za svetovno gospodarstvo. Zato predlaga, da se na posebni konferenci narodom zagotovi nova razdelitev surovin. A istočasno zahteva, da se opusti sicherno nadaljnje obremenjevanje ljudstev z izdatki za vojne potrebščine. Če se bodo Rooseveltova prizadevanja realizirala, si je obetati od te akcije oživljenje mednarodne trgovine in splošno povečanje blagostanja. Vse vlade lahko pristanejo na Rooseveltov načrt, ne da bi izgubile niti trohice svoje avtoritete ali svojega prestiža. Če to store, bodo narodi na mah rešeni morečih skrbi. Nastopila bo nova doba mirnega razvoja za vse človeštvo. Ljudje se bodo smeli mirno ozirati v nebo, ne da bi se jim bilo treba bati, da ga bodo zasenčile letalske eskadre in jim prinesle nesrečo in propast.

Francoski narod je z viharnim navdušenjem odobril Rooseveltovo iniciativo. Francoski narod v resnici noče nikake vojne. Rooseveltu je bila dana sreča, da se more z vso avtoriteto in z vsem svojim prestižem posvetiti nalogi miru. Francija mu k temu čestita iz vsega srca.

Položaj po francoski presoji

Pariz, 21. aprila e. V tukajšnjih krogih ugotavljajo, da je v mednarodni krizi nastal nekak zastoj. Snoči je v Parizu prevladoval vtis, da se je splošni položaj kolikor toliko pomiril. Mussolini je v svojem govoru sicer izjavil, da je Rooseveltova izjava glede odgovornosti osi Rim—Berlin neupravičena, da je desetletno jamstvo absurdno in da velike konference po dosedanjih izkušnjah niso dale nobenih rezultatov, vendar pa poudarjajo, da Mussolini to pot ni bil tako oster kakor v prejšnjih svojih govorih. Pariški diplomaciji sicer ne ugajajo Gafencovi razgovori v Berlinu, vendar pa menijo, da bo lahko obdržal nekako rezervirano stališče. Poudarjajo namreč, da je neodvisnost Rumunije zajamčena od obeh zapadnih velesil, kar je bilo za rumunskega zunanjega ministra taka opora, da je ostal ravnodušen in neodvisen v razgovorih z Berlinom. Glede Turčije zatrjujejo, da bo v vsakem primeru stopila v krog angleško-francoske varnosti in da je ta sporazum samo vprašanje nekaj dni ali nekaj ur. Poleg tega v pariških diplomatskih krogih ugotavljajo, da je s Francijo in Anglijo na isti poti tudi Rusija.

Popoldne seja francoske vlade

Pariz, 21. aprila br. Francoska vlada bo imela ob 16.30 v Elizejski palači sejo pod predsedstvom prezidenta Lebruna.

Min. predsednik Daladier je imel včeraj popoldne daljši razgovor s finančnim ministrom Reynaudom, ki bo imel drevi ob 20. važen govor po radiu.

Zunanji minister Bonnet je sprejel včeraj ministra za javna dela De Monzia, ki je zvečer odpotoval na Poljsko, kjer bo prisostvoval otvoritvi železnice iz Katovic v Gdynijo, ki je velikega gospodarskega in vojaškega pomena in so jo zgradili Francozi. Razen tega je zunanji minister sprejel španskega poslanika La Quernico, rumunskega poslanika Tataresca in angleškega poslanika Phippsa.

Osuski o položaju Čehov in Slovakov

Pariz, 21. aprila br. V sredo zvečer je govoril na zborovanju organizacije Čehov in Slovakov v Franciji bivši češkoslovaški poslanik v Parizu Osuski, ki je v svojem govoru obrazložil pravi položaj Čehov in Slovakov v miru in morebitni vojni. Med drugim je dejal, da se bodo Čehi in Slovaki v primeru izbruha vojne borili pod zastavo češkoslovaške republike za osvoboditev domovine. Prisotni zborovalci so sprejeli njegova izvajanja z velikim navdušenjem.

Eden o ciljih angleške politike

London, 21. aprila br. Bivši zunanji minister Eden je imel snoči v Bridlingtonu govor, v katerem je zahteval največjo mero naporov za državno obrambo. Poudarjal je, da se mora angleška politika voditi v treh smereh in sicer:

1. Vsak napad in vsako nasilje proti vsaki večji ali mali državi se morata za vselej onemogočiti; 2. Ponovno je treba poudariti, da je cilj mirovne fronte obnova zaupanja v mednarodnem življenju; 3. Doseči se mora maksimum nacionalnih naporov na vseh področjih in voditi se mora taka politika, ki bo nudila največ možnosti za varnost države.

Končno je izjavil, da izraža Rooseveltova poslanica čustva ameriškega naroda vseh slojev, angleškega naroda in sploh vseh miroljubnih narodov.

Lord Stanhope v avdijenci pri kralju Juriju

London, 21. aprila br. Kralj Jurij je včeraj sprejel v Buckinghamski palači v avdienci prvega lorda admiralitete Stanhopa.

Zastopniki indijske vojske v Egiptu

Kairo, 21. aprila. AA. General Skarlet in več častnikov indijske armade so prispeli v Kairo, kjer bodo ostali štiri dni. Razpravljali bodo z vojaškimi oblastmi v Egiptu o potrebnih ukrepih za nastanitev indijskih čet v Egiptu v primeru vojne. Ta akcija je omejena na pripravljalne varnostne ukrepe.

Tajni sporazum med Anglijo in Turčijo?

London, 21. aprila. b. **V tukajšnjih poučenih krogih zatrjujejo, da je med Anglijo in Turčijo dosežen že v vseh točkah medsebojnih jamstev popoln sporazum. Ker pa se ta sporazum tiče mnogih strateško važnih zadev in podrobnih dogovorov o vzajemnem sodelovanju, ne bo objavljen. To velja še posebej za oni del sporazuma, ki se nanaša na Dardanele.**

Stališče Bolgarije

Sofija, 21. aprila e. Včeraj dopoldne je predsednik vlade minister dr. Kjuseivanov podal pred parlamentarnim odborom za zunanje stvari ekspoze o zunanji politiki Bolgarske, v katerem je zlasti poudarjal, da Bolgarija doslej ni vezana na nobeno skupino držav, niti posredno niti neposredno. Med drugim je izjavil: Če bo vlada hotela podvzeti tak korak v bodočnosti, bo zahtevala prej odobritev sobranja. Bolgarija ne bo v nobenem primeru šla preko čl. 17 ustave, po katerem ima kralj pravico, da brez kakršnegakoli obvestila sklepa pogodbe s tujimi državami.

Polkovnik Lindbergh pri Rooseveltu

Washington, 21. aprila br. Predsednik Roosevelt je včeraj sprejel polkovnika Lindbergha, ki mu je poročal o stanju letalstva v Ameriki in drugod.

Po konferenci z Rooseveltom je polkovnik Lindbergh predložil tehničnemu letalskemu odboru poročilo o stanju evropskega letalstva. V tehničnem odboru so strokovnjaki ameriške vojske in mornarice ter predstavniki civilnih in letalskih družb. O poročilu samem ni bilo doslej ničesar objavljeno, vendar pa smatrajo, da je Lindbergh izrazil mnenje, da je treba podvzeti vse za napredek ameriškega letalstva. Posebno je naglasil potrebo pospeševanja znanstvenega dela v zvezi z letalstvom, zboljšanja modelov ter pospeševanja proizvodnje.

Izpopolnitev ameriških letalskih oporišč

Washington, 21. aprila. br. Reprezentančna zbornica je sprejela zakonski predlog ki ga je odobril že senat 19. aprila in po katerem se določa za izpopolnitev letalskih oporišč ter ustanovitev novih 70 milijonov dolarjev. Gre predvsem za izpopolnitev letalskih oporišč na Aljaski, na Havajskem otočju in Portoriki.

Parada v Madridu zopet odgodena

Rim, 21. aprila br. **Listi poročajo iz Burgosa, da je bil prihod španskih nacionalističnih čet v Madrid, kjer naj bi bila 15. maja velika vojaška parada v proslavo zaključitve državljanske vojne, ponovno odgoden do 30. maja.**

Odmev Mussolinijevih izjav

Politični krogi v Rimu jih tolmačijo kot dokaz miroljubnosti Italije

Rim, 21. aprila e. V političnih in diplomatskih krogih je bil včerajšnji Mussolinijev govor zelo dobro sprejet, dasi je Mussolini odklonil Rooseveltovo poslanico odnosno njegove predloge. Smatrajo, da je Mussolinijev govor važen zlasti zaradi tega, ker je ponovno podčrtaval miroljubnost Italije in poudarjal, da ne želi nikogar napadati. Znak italijanske miroljubnosti je zlasti to, da bi Italija, če bi se pripravljala za vojno, ne mogla vložiti tako ogromnih vsot v svetovno razstavo, ki se pripravlja v Rimu. Politični krogi sodijo, da bo v kratkem prišlo do pomirjenja duhov. V zvezi s tem se zlasti tudi navaja pomirljivi govor angleškega zunanjega ministra lorda Halifaxa, ki je bil v rimski javnosti sprejet zelo ugodno.

Rim, 21. aprila AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Mussolini je s Kapitola objavil miroljubno meščansko in neoboroženo mobilizacijo vseh nacionalnih sil zaradi priprave olimpiade civilizacije, ki bo otvorjena v Rimu l. 1942. Na tej svetovni razstavi, posvečeni naporu civilizacije, bo sodeloval ves italijanski narod. Gigantske stavbe bodo imele dimenzije cerkve sv. Petra in Koloseuma. Na to olimpijado je Italija povabila vse narode. Prispeli so že odgovori vlad velikih, srednjih in majhnih držav, ki so sprejele povabilo ter na ta način dokazale, da se navzlic negotovosti, ki vlada na svetu, strinjajo z zamislijo rimske vlade. Italijanska iniciativa ima velik pomen. Ona dokazuje, da je politika Italije in osi politika miru in sodelovanja brez tajnih načrtov napadov. Ta politika ne stremi za tem, da bi delala nered, temveč za tem, da napreduje civilizacija. S tem dela Italija za mir. Italija razpolaga z vojaštvom in sredstvi za obrambo miru zase in za vse, toda italijanski mir ni zavarovanje krivic in privilegijev ter napak napram obveznostim časti in krvi. Svetovna vojna se je končala s krivicami, ki so ponižale in razdelile Evropo. Demoplutokracije so organizirale zveze za novo vojno z namenom, da branijo krivice, s katerimi je bila končana svetovna vojna, namestu da odstranijo vzroke nove vojne. S tem preprečujejo pomirjenje. Mussolini je pokazal napovedovalcem novih katastrof pravilno pot, ki je bila in ostaja vedno mir, osnovan na pravici. Ta Mussolinijev odgovor je bil plemenit in dostojen Rima. O njegovem odgovoru, ki je bil naslovljen na vest narodov, naj razmišljajo državniki.

Ciano bo prišel v Berlin

Berlin, 21. aprila. e. Kakor doznavajo iz zanesljive strani, bo italijanski zunanji minister grof Ciano 24. aprila prispel v Berlin, kjer bo ostal do 28. zvečer, ko bo prisostvoval seji državnega zbora.

Po madžarskem obisku v Rimu

Komunike o razgovorih Teleky in Csakyja z italijanskimi državniki

Rim, 21. aprila AA. Madžarski min. predsednik grof Teleky in zunanji minister grof Csaky sta snoči ob 21.40 odpotovala iz Rima. Na postaji so se poslovili od madžarskih državnikov Mussolini, zunanji minister Ciano, tajnik fašistične stranke Starace ter mnoge druge ugledne osebnosti.

O razgovorih madžarskih in italijanskih državnikov je bil izdan naslednji komunike:

Predsednik madžarske vlade grof Teleky ter minister za zunanje zadeve grof Csaky sta imela med obiskom v Rimu več razgovorov z Mussolinijem in grofom Cianom. Ti razgovori so se vodili v ozračju prisrčnosti ter vzajemnega zaupanja, ki obeležuje odnošaje iskrenega prijateljstva med Madžarsko in Italijo. V teku razgovorov so državniki proučili najvažnejša vprašanja, posebno vprašanje srednje in podunavske Evrope, pri čemer so se oziralj tudi na nedavne dogodke in sedanji položaj. Z zadovoljstvom so ugotovili rezultate, ki sta jih dosegli obe vladi v interesu večje stabilnosti tako na političnem kakor na gospodarskem polju. Ponovno je bila potrjena želja, da se akcija usmeri proti ciljem pravice in miru, ki so značilni za os Rim—Berlin. V tej smeri je bilo sklenjeno, da se posebno goji politika sodelovanja s prijateljskimi državami.

Gafencu v Bruslju

Berlin, 21. aprila. br. Rumunski zunanji minister Gafencu je snoči odpotoval v Bruselj, kamor je prispel dopoldne. V dopoldanskih urah se je sestal z min. predsednikom in zunanjim ministrom Pierlotom, opoldne pa ga bo sprejel v avdijenci kralj Leopold.

London, 21. aprila. e. Včeraj je bilo objavljeno, da se bodo pogajanja med Anglijo in Rumunijo pričela danes v Bruslju, kjer se bo rumunski zunanji minister Gafencu sestal s trgovinsko delegacijo, ki potuje iz Londona v Bukarešto. Včeraj so bila objavljena tudi podrobna obvestila o pogajanjih z drugimi državami. Glede pogajanj s Turčijo je bilo izdano poročilo, da se vodijo zelo uspešno, vendar pa še ni konkretnih rezultatov. Turčija čaka, kako se bodo končala pogajanja med Anglijo in Rusijo, preden bo prevzela kake obveznosti.

Ameriški protest v Tokiju

Washington, 21. aprila br. Državni tajnik Cordel Hull je izjavil zastopnikom tiska, da je protestiral pri japonskem poslaniku v Washingtonu, ker japonske vojaške oblasti ovirajo ameriške trgovce na zasedenem kitajskem ozemlju v njihovih poslih, dočim lahko japonski trgovci povsem neovirano potujejo. Obenem je ameriška vlada naročila svojemu poslaniku v Tokiju, naj protestira zaradi iste zadeve pri japonski vladi sami.

Nevtralnostni odbor se je razšel

London, 21. aprila. br. Nevtralnostni odbor je imel včeraj svojo poslednjo sejo. Kakor znano je bil ustanovljen l. 1936. na osnovi sporazuma 28 držav o nevmešavanju v španske zadeve. Sejo je vodil lord Plymouth. Odbor je sklenil likvidirati nevmeševalni urad in vso kontrolno organizacijo v španskih vodah in na kopnem. Tudi odbor sam se je razšel.

Hitlerjeva proslava v Pragi

Praga, 21. aprila br. V Pragi je potekla proslava Hitlerjevega rojstnega dne mirno. Med češkim prebivalstvom se je razširilo geslo: Nemci slave svojega voditelja, mi pa bomo slavili Jana Husa. Zato so se pričele zbirati v zgodnjih urah velike množice ljudstva pred Husovim spomenikom, čigar vznožje so popolnoma zakrili s cvetjem. Prav tako so položili nešteto vencev tudi pred spomenik Neznanega junaka. Naval je bil tolik, da je morala policija ojačiti patrule za vzdrževanje reda. Zastave v proslavo Hitlerjevega rojstnega dne so bile izobešene le v središču mesta, v predmestjih pa ni bilo videti nobene.

Protižidovski izgredi na Slovaškem

Bratislava, 21. aprila br. Na včerajšnji rojstni dan kancelarja Hitlerja je priredila Hlinkova garda v raznih krajih Slovaške protižidovske demonstracije. Člani Hlinkove garde so se vozili z avtomobili po ulicah ter izganjali Žide iz javnih lokalov. Mnoge, ki se jim niso hoteli pokoriti, so pretepli, tako da so jih morali prepeljati v bolnišnico. V nekaterih krajih so razbili šipe na izložbah židovskih trgovin ali pa obešali Židom okoli vratu sramotilne napise ter jih vodili po ulicah.

Nesreča španskega parnika

Gibraltar, 21. aprila. AA. Španski parnik »San Vicente« se je potopil v bližini rta Sparte. Plul je v Algeciras, ko mu je francoska torpedovka »Volta« naročila, naj se ustavi. »San Vicente« se je ustavil, toda, ko sta se ladji približali druga drugi, je nenadoma močan val zagnal španski parnik ob francosko torpedovko tako, da se je močno poškodoval ter se v kratkem potopil. Posadko mornarjev je rešila francoska torpedovka.

Novi italijanski senatorji

Rim, 21. aprila. AA. Kralj je na Mussolinijev predlog imenoval še 15 senatorjev.

Politični obzornik

Prihajajo razveseljive vesti

Bolgarski dnevnik »Mir« piše:

»Po revoluciji v Rusiji je marsikdo mislil, da je z revolucijo propadla Rusija sama. Bili so celo naivni ljudje, ki so mislili, da je revolucija celo upropastila — ruski jezik. No, dokler živi 120-milijonski velikoruski narod, dokler ima ruski narod tako bogato književnost in tako slavno zgodovino, si lahko ruska država nadeva to ali drugačno ime, vedno in povsod bo ruski jezik gospodujoč v uradu, v šoli in vojski, sploh v vsem javnem življenju na vsem ogromnem ozemlju, ki spada pod oblast Moskve. Res je, da žive v Rusiji tudi drugi narodi, toda vsi ti so z malimi izjemami majhni in nekulturni in njih jeziki izginjajo v ruski mnogoti, kakor kaplja v morju. Kakor poroča »Krasnaja zvezda«, je ruščina uvedena na vsem ozemlju prostrane republike kot izključni poveljevalni jezik. Vsi vojaki torej, ki niso rodom Rusi, se morajo naučiti ruskega jezika. V to svrho so uvedeni pri vseh vojaških edinicah posebni tečaji ruskega jezika, obenem pa se ti vojaki uče tudi zemljepisja in aritmetike. Učni jezik je seveda ruski. Pouk je v rokah učiteljev in drugih inteligentnih oseb, ki se nahajajo v vojaški službi. Na ta način se nauče vsi vojaki, ki niso Rusi, že v nekaj mesecih ruski jezik v besedi in pisavi in se pritegnejo v ruski kulturni krog. Sadovi teh tečajev v vojski so že sedaj vidni vsepovsod in že danes so med neruskimi državljani sovjetske republike redki tisti, ki ne bi obvladali ruščine v besedi in pismu.« —

Podružnice „Kulturbunda"

Nedavno smo poročali, da je »Kulturbund« prijavil ustanovitev 32 novih svojih podružnic v dravski banovini. »Ravnopravnost«, »mesečni časopis za narodno odbrano«, ki izhaja v Beogradu, sedaj poroča: »Enajst novih krajevnih podružnic odpade na kočevske Nemce, ena na Ljubljano, a ostale na mala mesta, trge in vasi nekdanje južne Štajerske. V vseh teh krajih je prebivalstvo po svoji ogromni večini jugoslovenske narodnosti razen v dveh vaseh v Ijutomerskem okraju (apaški kotlini). Tako bo sedaj imela vsaka najmanjša nemška skupinica svojo podružnico »Kulturbunda«. Prijavljena je na primer krajevna podružnica v Pobrežju pri Mariboru, kjer je dobil nemški kandidat pri popolnoma svobodnih volitvah leta 1927. izmed 896 glasov 14, v Studencih, kjer je bilo od 1101 glasov oddanih za nemškega kandidata 27, in v Hrastniku, kjer je dobil nemški kandidat dr. Mühleisen v celem 1 glas. Tudi ta glas se torej mora organizirati.« —

V Ljubljani se je že izvršil ustanovni občni zbor. Kdo je predsednik in kdo so odborniki, nam ni znano.

Ako izostanejo Čehi . . .

Dopis iz Slovaške je objavil osječki »Hrvatski list«. V dopisu je značilen tale odstavek: »Turizem je bil pred monakovskim diktatom zelo lepo razvit. Prihajalo je mnogo Čehov, a nekaj tudi inozemcev. Sedaj je vse pusto. Slovaki, ki nimajo mnogo smisla za turizem, poleg tega so tudi siromašnejši, ne prihajajo. Sicer pa imajo oni v vseh krajih Slovaške dovolj užitka v prirodnih lepotah, pa zato tudi ne hrepene po Tatrah. Okrog 6000 postelj v planinskih kočah, hotelih in penzionih v Tatrah stoji praznih. Slabo so tudi zasedeni sanatoriji, ki jih je lepo število na Slovaškem. Sedaj sicer ni prava sezona, toda lastniki tukajšnjih hotelov in penzionov so v velikem strahu za bodočnost. Ako izostanejo v sezoni Čehi, kdo jih bo kot goste nadomestil?« — Kot Izraelci bodo še Slovaki tožili po polnih loncih v Egiptu! Tatre će poželjeti Čeha, al Čeha više biti neće!

Beseda o tujskem prometu

V »Naši volji« čitamo: »Tujski promet se pri nas precej razvija. Naše morje in naše gore privabljajo tujce. Ravno na teh mestih smo tako brezbrižni za tujo propagando po svoji stari »dobri« lastnosti: potrpežljivosti in prizanesljivosti. Na morju je moderno in inteligentno govoriti tuje jezike. (Kaj boš z barbarskim balkanskim dialektom!) Pa še tako naprej . . . V gorah smo popustljivost še pomnožili. Okrog Stola lahko opaziš prav posebne markacije, ki se z vsakim letom množe. Risarji so spretni: v markacijo, ki jo tvori bel krog z rdečim kolobarjem, so nam naslikali znamenja, ki nam niso domača. Mi pa hodimo z zavezanimi očmi mimo in se ne zmenimo za požrtvovalno prizadevanje teh prijateljev. Zbudimo svojo narodno zavest!«

120 letnica leningrajske univerze

Moskva, 21. aprila. AA. Danes se je pričela proslava 120-letnice leningrajske univerze.

Borzna poročila.

Curih, 21. aprila. Beograd 10. — Pariz 11.8075, London 20.87, New York 446, — Bruselj 74.95, Milan 23.45, Amsterdam 236.75, Berlin 178.50, Praga 5.40, Varšava 84. — Bukarešta 3.25.

Lep literarni večer v Mariboru

Prirejen je bil v okviru umetnostnega tedna in dosegel je zadovoljiv uspeh

Maribor, 20. aprila

Tradicija umetnostnega tedna v Mariboru predvideva v prireditvenem programu tudi poseben literarni večer, na katerem nastopajo naši obmejni literarni tvorci s čitanjem svojih pretežno še neobjavljenih literarnih del. Literarni večeri naših domačih književnikov, ki so organizirani v mariborskem Umetniškem klubu, so nas v zadnjem času prepričali, da prihaja s panonskih tal nov svež dih literarnega ustvarjanja globokega čuta za novo stvarnost socialnega življenja z vsemi značilnostmi, ki jih odkriva obmejni svet med Dravo in Muro. Opažamo pa tudi izredno književno plodovitost mlajše generacije, ki ustvarja tu ob meji in ki se zbira okrog mariborskih »Obzorij«. V tem neutrudnem, poživljenem umetniškem snovanju je čutiti spontano afirmacijo tvornih in življenjskih sil vsega našega obmejnega rodu.

Snočnji literarni večer je bil kvalitetno na približno isti stopnji kakor lanski. Nastopili so stari znanci, pa tudi lepo število novih, ki so s svojimi književnimi proizvodi prijetno presenetili. V splošnem se je tudi letošnji literarni večer končal s prepričevalnim uspehom.

Kot prvič je nastopil naš dramatik pisatelj Rudolf Golouh. Čital je poglavje »Beseda« iz svojega najnovejšega dela Matija Sulec. Iskra, klena pronicavost se razodeva ob razmišljanjih, ki jih polaga avtor v usta Matije Sulca. Beseda, Bog, Dejanje, Odrešenje, Svoboda — to so oni miselni utrinki, ob katerih razvija avtor svoje življenjske filozofske nazore. Razen tega je bral R. Golouh tudi razpoloženjsko refleksivni »Klešem« ter »Pesem ceste«.

Potem je bral Jern Ledina, doslej mariborskemu kulturnemu občinstvu manj znan. Ni še namreč nastopil pred njim s svojimi deli, četudi so ta ob dosedanjih objavah zbudila toplo priznanje ustvarjajočemu talentu. Duh neke nove življenjske stvarnosti, nekega novega gledanja na domači svet prepaja njegove pesniške proizvode (Svatbene pesmi, Blazni verzi, Poletni dan).

Anton Ingolič iz Ptuja oblikuje in ustvarja z nekim svežim realizmom, črpajoč iz neusahljivih izvirkov značilne socialne strukture ter lokalnih svojskosti, ki nam jih odkriva v svojih povestih in črticah. To pot je čital svojo črtico »Splavar Vitužnik«. Preprosta dikcija, oster čut opažanja, realističen prikaz življenjske tragike starega splavarja, ki utone v Dravi.

Dr. Stanko Cajnkar (tudi iz Ptuja) je zaslovel po svoji drami »Potopljeni svet«, ki so jo z velikim uspehom uprizorili v ljubljanski drami. Za literarni večer je pripravil mično, toplo črtico o »šolskem izletu«, s katerim je osrečil svoje dijake in »zapravil« šolsko uro. Cajnkarjeva moč je v neki posebni nežni, iskreni prisrčnosti, s katero primakne čitatelja in poslušalca v svoj miselni, čustveni svet. Ob vsaki misli čutiš globoko ljubezen do mladine. Črtica je prefinjena psihološka umetnina.

Globoko zajeta, izvirno refleksivna je lirika, ki nam jo je razodel Branko Rudolf v svojem »Baročnem vrtu« in obeh sonetih Michelangelu, dočim siplje v »Mori« hudo kritične in ostre misli na sodobne zle pojave.

Po odmoru so nastopili Ruža Lucija Petelinova iz Sv. Jurija ob juž. žel., Franjo Roš iz Celja, učitelj Milan Kajč, ki službuje v Prekmurju, orožnik Vinko Žitnik iz Dupleka ter mariborski književnik, novinar Radivoj Rehar.

Ruža Lucija Petelinova bere svoje stvari z doživetjem, razločno poudarjeno besedo. Svoja občutja in razmišljanja preliva v kleno vezano obliko. Čitala je svoje nove pesniške proizvode »Soncu«, »Čarovnik«, »Idiot«, »Krotilka«. Dodala je še nežno »Tako mi je«. Žal je bilo to pot manj socialne lirike, v kateri je najmočnejša.

Franjo Roš je nastopil to pot drugič pred mariborskim kulturnim občinstvom. Čital je dvoje črtic »Skozi življenje« in »Tovariši«. V prvi prikazuje trpko življenjsko razočaranje in odpoved brezposelnega abiturienta, v drugi pa se povežeta preteklost in aktualna realnost, ki postavlja slovenski rod pred nove naloge.

S svojimi dosedanjimi spisi se je izkazal Milan Kajč odličnega opazovalca življenja ob Muri in preko Mure. Tukaj je svet, iz katerega zajema Kajč zmerom novo snovno bogastvo za svoje povesti in črtice. To pot je bral nekaj odlomkov iz svojega najnovejšega dela »Štajerc«, ki je tudi vzniklo v svojskem krogu našega lepega Pomurja.

Sledil je Vinko Žitnik, neutrudni oznanjevalec mladostne, nežne liričnosti (Podobe, Dekliška izba, Nevestino slovo). Pa tudi rodni dom s starši je v ospredju Žitnikovega pesniškega ustvarjanja (Materi, Očetu). Končno imajo njegove pesmi tudi pereč, socialno lokalen nacionalen pečat (Kopači, Brezposelni, Vaša bolečina).

Kot zadnji je nastopil Radivoj Rehar. V njegovi pesmi se odkrivajo odtenki osebnih življenjskih doživetij ter preizkušenj (Vso noč. Zdaj sem dozorel. Moje življenje). Pečat rodoljubnega mišljenja in aktualne sedanjosti pa je vtisnjen zaključnima »Hans Welack« in »Svoboda«.

Vsi nastopajoči pesniki in pisatelji, ki jim pripada v naši dobi posebna naloga intenzivnega snovanja, so želi toplo, navdušeno priznanje številnega občinstva, med katerim je prevladovala naša dijaška mladina.

Jadranski stražarji v Mariboru

Od 30. aprila do 7. maja bo prirejen na teritoriju bivše mariborske oblasti jadranski teden

Maribor, 20. aprila

Petnajst let poteka, odkar deluje oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru. Mnogo vztrajnega dela in požrtvovalnosti je bilo treba tako pri članstvu kakor tudi pri podmladku, da je organizacija dosegla višino, na kateri je danes. Oprijeli so se društvenega dela z vso idealno ljubeznijo, delavnostjo in požrtvovalnostjo. Uspeh ni izostal. Izredno veliko število mladine, zbrane v svojih edinicah Podmladka JS, je dalo oblastnemu odboru tako močno moralno oporo in vzpodbudo, da se je oblastni odbor pred 4 leti odločil za nakup lastnega doma v Bakru, v katerem je doslej letovalo 10 kolonij z 819 osebami in 85 šol. ekskurzij z 2332 udeleženci. Iz leta v leto narašča njihovo število, ker se mladina zaveda, da mora postati dom v Bakru velika, lepa in močna postojanka naše zelene severne meje ob solnčnem Primorju.

V svrho čim intenzivnejše propagande se je oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru odločil za tako zvani »Jadranski teden«, ki bo na teritoriju bivše mariborske oblasti v času od 30. t. m. do 7. maja. V tem tednu, ki bo posvečen Jadranski straži in njeni ideologiji, bodo po vseh naših šolah predavanja o našem morju. Jadranska straža je razpisala tudi 30 nagrad za 14dnevno letovanje v domu v Bakru za otroke vseh šol na področju bivše mariborske oblasti, ki se udeležujejo reševanja nagradne križanke, ki jo dobe pri vodstvu podmladka. Ob »Jadranskem tednu« bodo vrli stražarji prodajali tudi lepo vezane pomorske znake. Čisti dobiček pojde za letovanje siromašne dece ob našem Jadranu. Nadalje je razpisala JS tri nagrade za najlepše izložbe v Mariboru, ki bodo za časa Jadranskega tedna okrašene v pomorskem stilu.

Višek Jadranskega tedna pa bo svečano razvitje treh praporov v nedeljo 7. maja dopoldne na Glavnem trgu. Nj. Vel. kralj Peter II. je v priznanje požrtvovalnemu udejstvovanju oblastnega odbora JS v Mariboru poklonil društveni prapor, ki mu bo kumoval Nj. Vel. kralj Peter II. Tudi krajevni odbor JS v Mariboru bo 7. maja razvil svoj prapor, ki mu kumuje v priznanje za njegovo prizadevno delo mestna občina mariborska po svojem prvem zastopniku. Kot najmlajša, toda zelo agilna edinica JS, razvije ta dan tudi mariborski krajevni odbor železničarjev JS svoj društveni prapor, kateremu kumuje ravnatelj državnih železnic iz Ljubljane g. inž. Rudolf Kavčič.

Slavnostnemu razvitju zastav JS v Mariboru bodo prisostvovale vse mariborske šole, nadalje mornarji, Sokoli, gasilci, vsa nacionalna društva, Maistrovi borci, rezervni častniki in druga domoljubna društva s svojimi društvenimi zastavami. Pri svečanostih bo sodelovala vojaška godba in združeni mariborski pevci. Blagoslovitev praporov bo opravil škof dr. Ivan Tomažič.

Jadranska straža je za naše fotoamaterje, ki bodo snimali slovesnosti razvitja praporov, razpisala tri nagrade, in sicer 14dnevno letovanje na morju, 200 in 100 din. Najlepše posnetke, ki bodo, kakor že omenjeno, nagrajeni, je treba poslati JS v Mariboru.

V petek 5. maja bo v Narodnem gledališču svečana akademija JS, pri kateri bodo sodelovali naši vrli podmladkarji.

Revija muropoljskih konj

Muropoljčani se pridno pripravljajo na konjske dirke, ki bodo 14. maja

Ljutomer, 20. aprila

Mursko polje je znano daleč naokrog radi lepih, čistokrvnih in rodovnih konj, ki jih rede znani muropoljski kmetje. Če greš po cestah preko Murskega polja, srečaš kmete, ki imajo v svoje vozove vprežene krasne, zalite in skrbno negovane konje. Konji so ponos kmeta in dika vsake kmetske hiše na Murskem polju. V konjereji muropoljski kmetje tekmujejo med seboj in redko najdeš kmeta, ki za svoje ljube živali ne bi vedel potomstva. Ta žrebec je potomec slavnega dunajskega žrebca »baka«, ona žrebica spet potomka druge slavne kobile itd.

Že bivša Avstro Ogrska je vedela, da so na Murskem polju najboljši konji, zato je bil tu kupljen marsikateri konj za armado in za cesarske hleve. Tudi naša vojska, posebno pa naši oficirji, znajo ceniti muropoljske konje in jih vsako leto tu kupujejo. Konjereja je zelo plodonosna panoga živinoreje. Je precej draga, ampak tudi rentabilna. Muropoljski kmet pa tudi skrbi za svoje živali. Za konje mora biti vedno najboljša krma, najlepši hlevi in tudi največ časa na razpolago.

Radi ostre konkurence med konjerejci, priredi društvo »Kolo jahačev in vozačev« v Ljutomeru vsako leto dvakrat in sicer spomladi in jeseni dirke, kjer je vedno nekaka revija muropoljskih kmečkih konj. Dirke so narodne kasaške in galopske. Pri galopskih dirkah sodelujejo poleg kmečkih fantov navadno tudi oficirji naše armade. Muropoljski dirkači so znani. Saj so baš muropoljski kmečki konji odnesli že številne prve nagrade na raznih derbyjih izven naše banovine in tudi izven naše države.

Za dirke 14. maja vlada že sedaj veliko zanimanje. Vsako popoldne, posebno pa ob nedeljah, je na Cvenu zelo živahno. Dirkači trenirajo na krasno urejenem dirkališču.

Že sedaj se sklepajo razne stave, ki pa dosežejo vrhunec na dan dirk. Letos so razpisane lepe nagrade v skupni vrednosti nad 10.000 din. Imena kakor: Šumak, Slavić, Rajh, Vaupotič, Vreg in še druga so nam najboljše jamstvo, da bo 14. maja na Cvenu ostra borba za nagrade. Obeta pa se nam tudi lepa revija krasnih muropoljskih konj, kakršne vidimo malokje. Zavedati pa se moramo, da so ti konji vzgojeni in vzrejeni v kmečkih hlevih in jih je vzgojila in vzredila prava ljubezen muropoljskega kmečkega človeka do te krasne živali.

Novice z Murskega polja in z onstran Mure

— **Z nožem v prsi.** V nedeljo so v Lukavcih pri Križevcih stali fantje na vasi. Nekateri so se poslavljali, ker so drugi dan odšli k vojakom. Med fanti je bil tudi Cimerman Feliks, ki se je poslavljal. Ob takih prilikah pade na vasi mnogo zbadljivih na račun rekrutov. Tako je bilo tudi v Lukavcih. Cimermana so dražili, a tudi on ni ostal dolžan. 34-letni Makovec Alojz, kateremu je odhajajoči Cimerman na njegove zbadljivke pošteno odgovoril, mu je prisolil dve zaušnici. To je dalo povod, da je razdraženi Cimerman potegnil nož in zabodel z njim Makovca v prsi. Pri tem pa je tako nesrečno udaril, da ga je zabodel in mu prerezal hrustanec na rebru. Makovec je hotel še pobrati kamen in zalučati v Cimermana, pa je klecnil in ni mogel vstati. Prenesli so ga domov in pozvali zdravnika, ki je ugotovil, da rana ni nevarna in je Makovec ostal v domači oskrbi. Cimerman pa je drugi dan odrinil z rekruti k vojakom.

— **Možnar ni za deco.** Na veliko noč pridno streljajo. Deca, ki je silno radovedna, hoče biti povsod poleg. Tako je bilo tudi na Moti. Učenec, 13-letni Škrgel Janez je tudi streljal z možnarjem. S svedrom je vrtal po smodniku, ki se je zaradi vročine vnel. Ves smodnik mu je puhnil v obraz in ga oslepil. Revež ne vidi ničesar. Prepeljali so ga v bolnico, a so se zdravniki zaman trudili da bi mu rešili vid. Vse življenje bo pomnil, kdaj je streljal z možnarjem. — V Berkovcih Prelogih je tudi streljal z možnarjem 14-letni učenec Rožman Franc. S klinom je nabijal možnar in ravnal tako nepreviden, da se je smodnik vnel in eksplodiral. Rožmanu je odtrgalo tri prste na desni roki. Tudi on bo vse življenje revež, ker ga bo desna roka, ki jo največ rabi, ovirala pri delu. Raznim takim nesrečam so predvsem krivi starši, ker svojih otrok ne vzgajajo strogo in jim pustijo vse kar sami hočejo.

— **»Oj zdaj gremo...«** tako so peli rekruti, ki so v ponedeljek odrinili iz vseh krajev služit kralju in domovini. Bilo jih je precej. Vsi so bili okinčani s cvetjem, trakovi in rožmarinom. Vmes pa je rekrut igral poskočne koračnice. Vriskanja je bilo mnogo, a na postajah so se od svojih dragih solznih oči poslavljali domačini in znanci.

— **Žejna zemlja se je osvežila.** Letos je lepo solnčno vreme trajalo precej dolgo. Suša je že občutno pritisnila. Njive, travniki in vrtovi so bili suhi in že je bila nevarnost, da bo solnce vse požgalo. V noči od nedelje na ponedeljek je pričelo deževati. Žejna zemlja se je napila vode in na mah je vse ozelenelo. Kmet pravi: »Še več dežja bi rabili, ker je še presuho«.

— **Letos se obeta dobra sadna letina.** Po Murskem polju kraljuje rajska pomlad. Drevje je v bujnem cvetju. Slive, črešnje, breskve, hruške in tudi jablane cveto tako krasno, da se ti oko kar pase na bujnem cvetju. Če ne bo suše in poleti toče, bo letos zelo dobra sadna letina. Posebno bodo obrodile slive, katerih lani sploh ni bilo.

— **Smrt blage gospe.** V Verženju so v sredo pokopali blago gospo Seršen Tonko rojeno Vidmar, soprogo znanega narodnega trgovca in gostilničarja g. Seršena. Stara je bila komaj 48 let in jo je zadela srčna kap. Gospa Seršenova je bila zelo narodna in podpirala Sokola in druga narodna društva. Siromaki so se zelo radi zatekali pod njeno gostoljubno streho. Na zadnji poti jo je spremljalo mnogo znancev in prijateljev od blizu in daleč. Naj mirno počiva žalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

Mariborske in okoliške novice

— **Jubileji.** Znani in popularni mariborski gostilničar g. Rado Starman slavi danes 50letnico rojstva. Kdo bi mislil, da se je na tem mladostnem telesu znašlo 5 »križev«? Slavljenec je ohranil svojo telesno svežost s sočnim humorjem, šegavostjo, dobro voljo, ki ga nikdar ne zapusti. Rodom je iz Postojne, kjer je pognal Starmanov rod krepke, močne korenine. Rado Starman pa je tudi izvrsten, zabaven pevec, če je treba tudi skladatelj. Njegova humoristična izvirnost je silno plodna, ko svira ob kitari in poje svoje kuplete. Slavljenec se je ob prevratu navdušeno pridružil generalu Maistru, v čigar vrstah se je boril za našo severno mejo. Hkrati z Abrahamovim pa obhaja Rado Starman tudi 25letnico srečnega zakona in vzornega sožitja s prijazno gospo Marijo, končno tudi 15letnico gostilničarske stroke. Radu Starmanu, ki je sedaj zakupnik znane gostilne »Tržaški dvor« na Tržaški cesti, želimo, da bi mu bila ohranjena šegavost in sočna humoristična žilica tja do skrajnih meja človeškega življenja.

— **Kaj pa to?** Prejeli smo: »Nadležno beračenje je v Mariboru že skoraj popolnoma odpravljena zadeva. Uvedba 10 odstotne socialne doklade je omogočila rešitev tega problema po mestnem socialno političnem oddelku, kjer prejemajo reveži in berači pomoč in podporo. Opažamo pa v zadnjem času v Mariboru nov nedostatek. Zlasti ob Gregorčičevi ulici nadleguje mimoidoče od jutra do večera skupina otrok, o katerih krožijo po mestu govorice, da kot deca hišnega lastnika ne potrebujejo pomoči ali miloščine. Včasih so ti otroci s ponujanjem cvetlic vsiljivo nadležni. Zaman jim dopoveduješ, da plačuješ za reveže, siromake in beračе pri mestnem socialno političnem oddelku. So pa ti nadležni otroci, ki še zvečer in v noč ne mirujejo, silno spretni v skrivanju pred varnostnimi organi. Podoba je, da ne bo mogoče tega pojava odstraniti brez intenzivne pozornosti Gregorčičevi ulici ter bližnjim ulicam. Poleti bo otročad skozi vse noči sitnarila. Kdo bi kaj dejal, ko bi bila potrebna. Pa ni, ker gre ves priberačeni denar za sladkorčke in druge sladke zadevščine.«

— **Na poizkusno vožnjo v Italijo** so se odpeljali včeraj nekateri mestni očetje z novim mestnim avtobusom. Med drugim si bodo ogledali tudi milanski velesejem. V Maribor se vrnejo v petek ali soboto.

— **Vlomilska šmola.** Še neznani zlikovci so poizkusili svojo srečo v strojni delavnici Ferdinanda Korelija v Slovenski ulici. Storilci so odprli vežna vrata s ponarejenim ključem in prišli nato v delavnico s pomočjo nekega topega predmeta. Očividno jim je bilo do denarja. Njihovi vlomilski računi pa so bili ob bližajočih se korakih temeljito prekrižani. Policija poizveduje za soudeleženci pri tem ponesrečenem vlomu.

— **Dežnik in kolo.** Tatovom je vse dobrodošlo. Delavki Angeli Moškon s Koroške ceste so ukradli dežnik. Posestniku Francu Drevenšku iz Šikol pri Cirkovcih pa so odpeljali moško kolo z evid. štev. 2—160129, vredno 1000 din.

— **Klub absolventov trgovske akademije** si je na svojem občnem zboru izvolil sledeče vodstvo: predsednik Angel Preatoni, podpredsednik Joško Čelofiga, tajnik Albert Murko, tajnikova namestnica Božena Pretnerjeva, blagajnik Franjo Orel. Odborniki: Nada Zabavnikova, M. Hitti, Smerdujeva, Perin, Lovšetova, Lorger. V nadzornem odboru so Josip Korošec, Ivan Šoštarič in Stana Lutmanova. Razsodišče sestavljajo: Vladimir Bizjak, Dušan Kralj in Ljubo Rojc.

— **Iz Krčevine.** V nedeljo 23. t. m. nas posetijo vrli šmarješki Sokoli igralci, ki uprizorijo »Lepo Vido«. Pričetek ob 15.

— **Grob pri grobu.** V Mlinski ulici 2 je preminil upokojeni višji sprevodnik drž. žel. Karol Kramberger, star 88 let. Žalujočim naše iskreno sožalje.

— **V Narodnem domu** bo jutri v soboto ob 20. redni letni občni zbor sreske organizacije JNS za Maribor mesto. Na dnevnem redu je tudi poročilo senatorja gosp. Ivana Puclja.

— **Vaja pred napadi iz zraka.** V št. Ilju v Slovenskih goricah je dne 30. aprila ob pol 8. predavanje banovinskega instruktorja za protiplinske napade dr. Ivana Jurečka o lastnostih in učinkih strupenih plinov ter izvedbi obrambne organizacije proti istim. Ob 3. popoldne bo istotam praktična gasilska vaja.

— **Denarnice, verižice, rjuha, molitvenik, pes...** Zanimiv je vsakomesečni seznam izgubljenih ter najdenih predmetov, ki čakajo na lastnike pri policiji. V preteklem mesecu so bili najdeni sledeči predmeti: bela rjuha, par starih galoš, pletena torbica, tri denarnice z denarjem, moška verižica, sod, zapestna ura, ženska boa, denarnica, zapestnica, pes, aktovka, lovski pes, vreča koruze, molitvenik, ročna torbica, zimski klobuk, 6 slik.

— **Vrli šmarješki Sokoli** imajo v nedeljo 23. t. m. ob 15. v krčevinski šoli predstavo »Lepe Vide«. Podprimo šmarješko sokolsko odrsko družino!

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Minaříkova lekarna na Glavnem trgu in Remsova lekarna na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste.

— **Huda amaconka.** V Bresternici so imeli razburljiv dogodek. 18-letna Ana Krajnc se je sporekla z neko svoj tovarišico, po poklicu poljsko delavko. Spor pa ni ostal omejen samo na besede, ampak je kmalu prešel tudi v oblike fizičnega obračunavanja. Pri tem je nasprotnica Ane Kranjčeve segla po motiki in zamahnila s tako močjo po glavi Krajnčeve, da je slednjič obležala v nezavesti s težjimi poškodbami. Krajnčeva se je zatekla v bolnico. Orožniki pa so se zanimali za napadalko in so jo zasišali. Zdi se, da bo imela vneta in agresivna amaconka opravka s sodniki.

— **Mariborsko društveno in družabno življenje.** Jutri zvečer je v Narodnem gledališču zaključna prireditev letošnjega umetnostnega tedna. Uprizori se drama »Potopljeni svet«, ki jo je spisal dr. Stanko Cajnkar in ki je doživela lep uspeh že ob ljubljanski premieri. Po predstavi pa se zbero prijatelji naših umetnikov v mali kazinski dvorani k družabnemu večeru Umetniškega kluba, na katerem bodo razdeljene letošnje literarne, glasbene, gledališke in likovno umetnostne nagrade. Izid umetnostnega tekmovanja bo razglasil predsednik Umetniškega kluba. — V nedeljo 23. t. m. ob 10. je pri Orlu občni zbor Umetniškega kluba. — V nedeljo 23. t. m. ob 9. se zbero upokojenci v Narodnem domu k rednemu občnemu zboru svojega društva.

— **Iz Slovenskih goric.** Slovenjegoričani z veseljem pričakujemo obisk Ljubljančanov, ki so organizirani v »Društvu prijateljev Slovenskih goric«. Iskreno se veselimo tega obiska, ki kaže, kako tudi naša bela Ljubljana misli na slovenjegoriške mejaše, na njihovo življenje in lepote naših valovitih goric.

— **Razne novice.** Kolo je izginilo mehaniku Ivanu Čehu. Kolo je znamke »Majestet«. — Ob kolo je tudi zasebnik Ignac Lešnik iz Jan Kolarjeve ulice 5. Kolo je znamke »Neger« in ima evid. štev. 2-23615. — Med spanjem je bila okradena natakarica Ivana Svržnjak, ki so ji odnesli 200 din gotovine. — 54-letna kmečka dninarica Rozalija Lorbek iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah si je pri padcu nalomila več reber. — 27-letni posestnik Alojzij Rihtarič iz Gačnika pri Jarenini je padel s kolesa in dobil nevarne poškodbe po glavi. Z vrelo vodo se je nevarno opekla po vratu 2-letna delavčeva hčerka Marija Kralj iz Placarovcev pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Z desnico je zašel v krožno žago 47-letni Jakob Kapun iz Vatove ulice 8. Desnico mu je občutno poškodovalo. Ponesrečenci se zdravijo v bolnici. — Brivski pomočnik F. R. se je maščeval nad nekim svojim tovarišem A. F. na ta način, da mu je porezal tri jermene za ostritev britev. Čudno maščevanje! — V delavnico avtomehanika Ivana Krajnca pri Sv. Lenartu so se vtihotapili neznani zlikovci, ki pa niso našli denarja, za katerim so stikali. Zadovoljiti so se morali z ročno kaseto, v kateri so bili neki dokumenti.

— **Občinstva glas.** Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Maribor sicer skrbi za lepo ureditev trgov, cest in ulic, četudi se morebiti ne posveča potrebna pozornost snagi in čistoči, ki ni baš na višku. Ko pa opazujemo to preurejevanje mariborskih trgov in ulic, pa vedno znova opažamo, kako je iz leta v leto ob istem času razkopanih cela vrsta ulic. Čudna je metoda, ki vidi svoj okus v večno razritih cestah in ulicah. Začnejo prenavljati in preurejati ulico, pa jo pustijo nedovršeno. Predno so cestna dela končana, imamo že celo kopico drugih razritih in razkopanih ulic. Tako se dogaja, da je v vsaki poletni sezoni dobra četrtina ulic neprikladna za promet. Tudi sedaj imamo v Mariboru razkopane številne ulice, med drugim Grajsko ulico, gornji del Slovenske ulice, Prešernovo ulico itd. Želeti je, da se ne razkopavajo ulice brez načrta ter pred končno preureditvijo že razritih in že razkopanih ulic. Koncentracija in smiselno osredotočenje prenavljalnih cestnih del bosta nedvomno pospešili tempo, ki sedaj gotovo ne ustreza in ne zadovoljuje.

— **Pobreške novice.** Pobrežani cenimo pomembno nacionalno vzgojno delo, ki ga vrši na našem Pobrežju Sokol Maribor II. Naši vrli Sokoli so si zgradili lani svoj dom, da bi pod lastno streho lahko čim intenzivneje in čim uspešneje delovali. Marljivo so pomagali pri kuluku, da je bila gradnja čim cenejša. Finančno vprašanje pa rešujejo naši vrli Sokoli s svojimi številnimi, lepimi prireditvami, katerih čisti dobiček je namenjen gradbenemu fondu za Sokolski dom. V nedeljo 23. t. m. nas hočejo spet prijetno presenetiti s telovadno akademijo, ki bo s pričetkom ob 20. v našem Sokolskem domu. Požrtvovalni, idealni pobreški Sokoli si prizadevajo, da bi nudili občinstvu čim večji užitek in se za posamezne točke akademijskega sporeda temeljito in vztrajno pripravljajo. Podprimo pobreške Sokole in jih v nedeljo posetimo v čim večjem številu, tako da bo Sokolski dom nabito poln nacionalnega in sokolstvu naklonjenega občinstva.

— **Sportne novice.** V nedeljo 23. aprila gostuje v Mariboru enajstorica SK Kranja, ki bo na Rapidovem igrišču nastopila proti ISSK Mariboru. V Čakovcu bosta pomerila svoje moči Čakovački SK in SK Bratstvo. Obe tekmi sta prvenstveni. — SK Železničar pa gostuje v nedeljo 23. t. m. v Celju, kjer bo odigral prijateljsko tekmo s SK Celjem. — Na stadionu ob Tržaški cesti bo v nedeljo 23. t. m. prva večja lahkoatletska prireditev in sicer bo SK Železničar priredil lahkoatletski miting za seniorje, na katerem bodo nastopili vsi najboljši atleti našega mesta.

— **Izkopavanje mrličev** na starem mestnem pokopališču se nadaljuje. Sedaj so izkopali tri mrliče in sicer zemske ostanke Ivana in Ivane Neger. Pokopali so ju v skupno rodbinsko grobnico na Pobrežju. Tretji izkopanec pa je Friderik Wolf, svoječasni imetnik Pogrebnega zavoda v Mariboru.

Mariborsko gledališče

Petek, 21.: Zaprto.
Sobota, 22. ob 20.: Dijak prosjak. Znižane cene.

★

V soboto bo premiera zelo zanimive slovenske dramske novosti Stanka Cajnkarja **»Potopljeni svet«.** Avtor je profesor verouka na ptujski gimnaziji in član mariborskega Umetniškega kluba. Sobotna premiera pa je zadnja prireditev v okviru letošnjega Umetnostnega tedna.

Iz Ptuja

— **Vlomi.** Neznani vlomilci so v torek ponoči vlomili v neki gostilni na Bregu v blagajno biljarda in odnesli 300 din. Razen tega so odnesli več cigaret in jestvin. V Mestnem vrhu pa so vlomilci vlomili v zidanico g. Elsbacherja iz Ptuja in odnesli več perila in obleko ter lovsko puško. Elsbacher ima nad 6000 din škode.

— **Konj ga je brcnil.** Na paši je konj brcnil 3letnega posestnikovega sina Rudolfa Horvata iz Apač in ga zadel v glavo tako močno, da mu je počila lobanja. Prepeljan je bil v bolnico.

— **Bitka z noži.** Na Grajeni pri Ptuju sta se stepla Ivan H., mizarski pomočnik in Ivan Š., kovaški pomočnik. Oba sta ga imela že precej pod kapo ter sta se obdelovala z noži. Končno je Š. pograbil ročico in udaril H.-ja po glavi, da se je zgrudil nezavesten. Prepeljali so ga v bolnico, dočim se Š. zdravi doma.

— **Drava narašča.** V zadnjih dneh je Drava znatno narasla zaradi deževja na bližnjem Pohorju.

Iz Ljutomera

— **Film za šolsko mladino.** Vodstva sosednih šol ponovno opozarjamo, da bo sokolski kino v Ljutomeru predvajal 29. aprila za mladino primeren film »Tovariši morja«. Za ljutomerske šole se bo film predvajal ob 13. uri, za sosedne šole pa ob 15. Vstopnina znaša 1 din.

— **Pomladanske dirke.** V vrstah prijateljev muropoljskega kasača in kmečkega konjskega sporta se vrše že sedaj velike priprave in treningi. Kakor vse pomladanske konjske dirke, bo tudi dirka 14. maja nudila lep užitek v medsebojni borbi naših konj.

— **Če ti zmanjka, si vzemi!** Nekomu je nečesa zmanjkalo v Križevcih. Ker je to silno pogrešal, si je šel nabrat v Apače, Mursko Soboto, Štrigovo, Turnišče, Selo in druge kraje naše bližnje prostrane in oddaljene pokrajine. Tako je bil volk sit in koza cela. Kjer je vzel, ni nič manjkalo, njemu pa je mnogo koristilo. Mi smo se tudi takih tatvin že naveličali!

— **Osebne zadeve.** Na meščansko šolo je bil imenovan za učitelja g. Franjo Stanjko iz Ljutomera, ki je bil svojčas na meščanski šoli v Ormožu. V šolo v Štrigovo pa so bili premeščeni učiteljica M. Kosova ter zakonca Toroš, v šolo na Šafarskem pa abiturientka Pavla Šauperl in učitelj Žunec Oton.

Iz Celja

—c **Redna seja mestnega sveta** bo danes ob 18. Na dnevnem redu so poročila odborov ter dopolnilne volitve v nekatere odbore mestnega sveta in razne druge odbore in komisije.

—c **Delavsko zborovanje** sklicuje akcijski odbor svobodnih strokovnih organizacij za nedeljo 23. t. m. dopoldne v Celjskem domu ter vabi delavce, delavke in nameščence, da se udeležijo zborovanja.

—c **Vsakoletni pevski koncert** drž. realne gimnazije in vseh treh meščanskih šol bo v nedeljo 30. t. m. (ne 23. t. m., kakor je bilo javljeno) ob 17. v celjskem gledališču. Vstopnice se dobijo pri prirediteljih in v knjigarni Slomškove tiskovne zadruge.

—c **Protituberkulozni teden** bo v Celju predvidoma v začetku junija. K sodelovanju bodo povabljeni samarijani in samarijanke, celjske dame, pevska društva, sportni klubi in železničarska godba.

—c **Ustanovitev oddelka za jetične bolnike** v celjski bolnici je že dolgo nujna potreba. Krajevna protituberkulozna liga v Celju je že lani votirala v ta namen iz svojih sredstev 100.000 din. Ker zadeva še ni rešena, bo liga urgirala pri banski upravi, da se omenjeni bolniški oddelek v Celju čimprej ustanovi.

—c **Pri padcu s kolesa** si je 17letna šiviljska vajenka Silva Ramšakova nalomila levo roko v komolcu. Ponesrečenka se zdravi v celjski bolnici.